

Často kladené otázky a odpovědi

ve vazbě na praktickou stránku realizace projektu

1. Projekt

Realizace projektu je plánována na období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2014.

Projekt se podává v listopadu 2011, 7 měsíců trvá schválení a následně se lze připravit na zahájení k 1. 1. 2013, pokud by projekt vyšel.

Projekt je zaměřen na spolupráci s ústavy AV ČR, které společně plní databázi Repozitar.cz, aby z ní mohli akademici a studenti čerpat oborové informace. Projekt má zakládat dlouhodobou spolupráci mezi partnery. Spoluprací se tedy myslí sběr a vkládání publikací do centrálního systému, z něhož budou akademici a studenti (zejména doktorští čerpat).

Dalšími aktivitami spolupráce bude výměna a sdílení zkušeností ve formě interaktivních nebo vzdělávacích seminářů zaměřených na problematiku s repozitářem publikací spojenou (autorsko-právní ochrana, Repozitar.cz, ASEP, odhalování plagiátů, zkušenosti z jiných zemí/konferencí aj.).

Podrobnosti budou předmětem dalších zaslaných podkladů k projektu.

Počítá se v projektu se vzájemnými platbami mezi jednotlivými účastníky projektu? Např. platby za základní software, instalaci-konfiguraci, účast na seminářích a podobně?

V projektu se nepředpokládá, že by si účastníci vzájemně platili. Jednak z důvodu podmínek projektu „*Partnerství nesmí nahrazovat poskytování běžně dostupných služeb na trhu ani dodávku běžného zboží (partner nesmí být skrytým dodavatelem).*“, ale spíše také proto, že o finanční prostředky budou všichni žádat MŠMT v předkládaném rozpočtu. MU i ústavy AV ČR.

Systém Repozitar.cz bude provozován jako služba s přístupem přes webový prohlížeč, za což partneři nebudou v projektu platit. Nepředpokládáme, že by si ústavy měli v rámci projektu platit.

Případné úpravy sw, např. pro export publikací z sw ústavu AV ČR do ASEP/Repozitar.cz jsou zcela v kompetenci ústavu, tj. ústavy si uhradí náklady samy - pravděpodobně z rozpočtu projektu, zde si nárokují na to částku zatím v navržených limitech.

7 % z rozpočtu partnera je alokováno na nepřímé náklady?

Uvedených 7 % je objem z celkové částky pro partnera na tzv. nepřímé náklady, do nichž patří např. kancelářské potřeby, odměna pro účetní atd. Z těchto důvodů jsou všechny typové pozice pro partnery (http://is.muni.cz/do/fi/is/opvk24_2011/dokumenty/typove_pozice.pdf) navrženy jako odborné pozice s odbornou náplní (tj. aby mezi nimi nefigurovala osoba typu administrátor) a mohla být v přímých nákladech. Toto však není možné u hlavního žadatele, který, aby byl projekt obhajitelný, musí zajistit dostatek administrativních pozic (protože spravuje rozsáhlý projekt) a požadují se od něj.

Při kalkulaci mzdových nákladů je třeba vycházet z pozic a měsíčních mezd definovaných v „Typových pozicích“, nebo je nutno zohlednit vnitřní mzdové předpisy ústavu, jak je uvedeno v „Důležitých informacích...“ na str. 2 („Při kontrole ... budou požadovat doložení celkové hrubé mzdy zaměstnance...“)?

Při kalkulaci mzdových nákladů je třeba vycházet z pozic a měsíčních mezd definovaných v "Typových pozicích", zároveň však musíte mít na paměti i omezení, že pokud bude člen realizačního týmu projektu na projektu zaměstnán jen částí svého úvazku, budou při kontrole požadováno i doložení celkové hrubé mzdy zaměstnance.

Mzda uvedená u typových pozic je celková průměrná hrubá mzda za období projektu, která se (podle vnitřního předpisu) může skládat z tarifu, výkonnostního příplatku a osobního ohodnocení (tj. odměny). Lze ji čerpat nerovnoměrně (např. osobní ohodnocení jednou za čtvrt roku). Důležitá je průměrná částka za období řešení projektu. Ta nesmí překročit hranici stanovou v rozpočtu. Vycházejte pro tarif z Vašich „interních tabulek“. I pro případ, že Vaše osoba by měla mít menší průměrný plat (tarif + výkonnostní příplatek + odměna), lze nalézt řešení. Tento případ nám proto prosím nahlašte.

Máme pobočku mimo Prahu. Jakým způsobem by se mohla zapojit?

Výzva projektu je koncipována tak, že sídlo partnerů může být v Praze a cílová skupina mimo Prahu. Tzn. že cílové skupiny se předpokládají z MU a jiných univerzit v ČR, z ústavů AV ČR mimopražských a z jejich mimopražských poboček.

Cílovou skupinou, která se bude vykazovat v monitorovacích indikátorech, budou jednak poskytovatelé služeb, tj. realizační tým (mimopražský), a jednak tzv. podpořené osoby.

Možnosti, jak řešit zapojení pobočky jsou následující:

1) Pokud by byl v pobočce mimo Prahu např. knihovník (na jakýkoli úvazek nebo DPP v projektu), který by pořizoval záznamy a sbíral plné texty a vkládal je do ASEP/Repozitar.cz, dal by se vykázet jako člen realizačního týmu (= poskytovatel služby). Pokud ale na Vaší pobočce tato pozice není, není nutné ji zřizovat uměle.

Lze však vybrat z typových pozic

http://is.muni.cz/do/fi/is/opvk24_2011/dokumenty/typove_pozice.pdf, pokud na vaší pobočce existuje osoba s podobnou pozicí a jen by přibrala činnost navíc. Například mladý odborný pracovník, který je standardním výzkumným pracovníkem, si může přibrat roli Odborného pracovníka v projektu s malým úvazkem (ev. DPP) a bude pomáhat s odbornou stránkou výběru/selekcí publikací, bude spoluorganizovat ty semináře (a další činnosti, co jsou v seznamu typových pozic - pokud by některou z činností u pozice nemohl vykonávat, bylo by potřeba nám to sdělit, abychom se zamysleli, co s tím, ale domnívám se, že výkaz práce snese vše, pokud v hlavních rysech se úkoly splní).

2) Jsou-li na mimopražské pobočce ústavu výzkumní pracovníci, pak tyto zaměstnanci pobočky mohou být pozváni na některý ze seminářů a zúčastnit se jich. Nesmí být ale z projektu placeni. Podepíší prezenční listinu a vykáže se jejich počet, je-li jejich pracoviště a bydliště mimo Prahu.

Nebo při příležitosti nějakého běžného jednání ústavu AV ČR zařadíte do programu Vašeho jednání navíc nějaké téma z uvedených seminářů a opět se prokáží prezenční listinou (jen účastníci mimo Prahu) a doloží v zápisu z jednání (ev. powerpointovou prezentací nebo textovým dokumentem k problematice, aby to bylo průkazné - např. ASEP). Nebo se jim umožní přístup do Repozitar.cz a podepíší opět prezenční listinu např. s informacemi k využití.

Pořizování záznamů do ASEP/Repozitar.cz např. 2x týdně na pobočce mimo Prahu samo o sobě nestačí. Buď za to dostane někdo DPP (viz 1), nebo jsou uživatelé/autoři na pobočce například proškoleni, dostanou přístup a tím je bude možné vykázet v monitorovacích indikátorech. Osoba vykázána v 1) obvykle nelze vykázet v 2) a obráceně.

Projekt by mohl získat 3 body za zahraniční spolupráci. Jakým způsobem to lze mohli zrealizovat?

Zahraněční spolupráci by v projektu bylo možné zrealizovat např. pomocí pozvání zahraničního experta. V této poloze se hodnotí „míra kvalitativního přínosu spolupráce se zahraničím pro projekt.“ Pozvaný zahraniční expert do ČR by mohl být přizván i k interní konzultaci v ústavu AV ČR. Lze pozvat někoho známého, který by s vámi (námi) probral např. jejich digitální repozitáře nebo zkušenosti s evidencí publikací. Nebo i jiná možnost se nabízí v podobě, kdy by se někdo ze zaměstnanců ústavu zúčastnil specializované zahr. konference na repozitáře apod., pak by výsledky konference mohl sdělit nám. Navržený úkol pro zahraniční spolupráci není nezbytně nutný, je jen ke zvážení.

Repozitar.cz

Systém RepoZitar.cz vznikne v 3. čtvrtletí roku 2011. (Součástí projektu budou pouze potřebné úpravy hw/sw a další nutný rozvoj. Nové systémy nemohou být předmětem projektu.)

2. Autorskoprávní problematika - stručně

Může škola zaměstnanci nařídít, že musí zaměstnanecké dílo publikovat v RepoZitar.cz?

Citace právníka: V rámci stanovení pracovněprávních povinností zaměstnavatel může zaměstnanci nařídít, jak má s vytvořeným dílem nakládat, stejně jako s jiným majetkem zaměstnavatele. Další možností je stanovit povinnost odevzdat dílo (které je vlastně výsledkem zadané práce - byť ne třeba výslovně) zaměstnavateli jiným způsobem a ten jej může do repozitáře vkládat sám.

Pokud se jedná o zaměstnanecké dílo, může si autor zvolit způsob zveřejňování sám nebo to určuje instituce?

Citace právníka: Jde-li o zaměstnanecké dílo, potom o veškerém nakládání s ním rozhoduje instituce, nebylo-li předtím mezi institucí a zaměstnancem stanoveno jinak. Zaměstnavatel je tím, kdo vykonává majetková práva k dílu, kdo rozhoduje o užití díla, kdo je oprávněn udělit licenci, a tedy tím, kdo je oprávněn určit, zda bude tímto způsobem dílo užit - sděleno veřejnosti dle ust. § 18 odst. 1 AutZ. Instituce však může toto oprávnění převést na zaměstnance, ať už individuálně nebo hromadně např. vnitřní normou.

Více bude také předmětem projektu po jeho schválení. V případě nejasností je však možné vnést dotazy i nyní.

Jak postupuje MU v případě ochrany autorsko-právní ochrany děl, například jsou-li publikována díla třetí stranou - vydavateli?

Na MU je řešena právní úpravu akademických děl následujícím způsobem.

U díla se stanoví, zda dílo je zaměstnanecké či nikoli. (Díla vzniklá v grantu nebo předávána do RIVu, tj. zase navázána na nějaký projekt, obvykle bývají zaměstnanecká.) K zaměstnaneckému dílu vykonává práva zaměstnavatel a ten by měl uzavírat smlouvu s vydavateli. Protože článků je u nás velké množství, bylo by nemožné, aby rozhodovala univerzita o každém článku do sborníku a časopisu. Proto se vnitřním předpisem zřekla vykonáváním majetkových práv, nicméně díla zůstávají nadále zaměstnanecká, a tak existuje jiný vnitřní předpis na to, že MU může vkládat u těchto děl do repozitáře, např. za účelem

vyhledávání plagiátů (a to bez ohledu na to, zda je repozitář ve vlastnictví MU nebo ne). V tomto předpisu se především ukládá povinnost autorům nahrávat plné texty k metadatům a nastavovat k nim práva. Je to z důvodu, že autor je skutečně nejkompetentnějšího k tomu, aby u konkrétního článku věděl, jaké smluvní závazky má k vydavateli. V našem předpisu se dále mluví o tom, že sice nahrát plný text musí, ale pokud k dílu univerzita nevykonává majetková práva, je zaměstnanec oprávněn rozhodnout o rozsahu zveřejnění díla nebo jeho částí tak, aby nebyla dotčena jiná práva, např. práva vydavatele. Při uložení ostatních zaměstnaneckých děl je zaměstnanec oprávněn zvolit rozsah zveřejnění díla, přičemž toto zveřejnění je podmíněno souhlasem, který uděluje vedoucí hospodářského střediska (u nás děkan), příp. jím pověřená osoba, prostřednictvím k tomu určené aplikace v repozitáři.

Vydavatelé často dovolují zveřejnit abstrakt a někdy dovolují zveřejnit preprint, ale postprint ne, apod., takže do repozitáře mohou jít i různé verze děl, z nichž každá může mít jiná práva. Nebo je autor vázán smlouvou do nějakého data a pak práva vydavatele pominou a autor nastaví v repozitáři tzv. odložené zveřejnění. Z tohoto vyplývá, že díla budou individuálně zpřístupněna v souladu s tím, jaká je smlouva s vydavatelem. Předpokládá se, že v případě, že dílo nebude dostupné v plném textu, ale jen metadata (abstrakt), pak existuje aspoň možnost, aby zájemce o plný text kontaktoval autora a požádal ho o plný text.

Shrnutí:

Zásadní tedy je, zda je dílo zaměstnanecké či nikoli. Pokud ano, pak zaměstnavatel může autorovi udělit právo užití a udělení oprávnění k užití třetím osobám, ale není to výhradní užití. Tj. autor by neměl udělit „výhradní“ licenci a zaměstnavatel může za určitým účelem požadovat dílo např. někam uložit.

3. Předávání publikací do systému Repozitar.cz

Na základě jednání s ředitelem Knihovny AV ČR Ing. Martinem Lhotákem se nejvhodnějším způsobem předávání dat do Repozitar.cz ukazuje cesta sběru od ústavů AV ČR do systému ASEP v Knihovně AV ČR a z ASEP hromadně do Repozitar.cz. Pan ředitel Ing. Martin Lhoták je připraven k tomuto sdělovat jednotlivým ústavům další podrobnosti.

Díky tomu se předpokládá úspora nákladů na straně ústavů (nejen v rámci projektu).

4. Poskytované možnosti nastavení systému (resp. omezení) přístupových práv v Repozitar.cz

Jaké budou možnosti zveřejňování publikací?

- **metadata:** světu, všem autentizovaným, autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce, autentizovaným studentům ze stejné instituce;
- **plné texty:** světu, všem autentizovaným, všem autentizovaným zaměstnancům ze všech zapojených institucí, autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce, autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty.

MU jako provozovatel systému respektuje způsoby zpřístupňování děl každé instituce. Každá instituce si bude rozhodovat o svých datech, resp. o každé jednotlivé publikaci a článku dle vlastního uvážení.

Mezi provozovatelem, resp. Příjemcem dotace v projektu (= MU), a partnerem (ústavem AV ČR) bude existovat dvoustranná smlouva o nakládání s daty, příp. třístranná smlouva (s Knihovnou AV ČR), která se bude řešit až po schválení projektu. Instituce se může

rozhodnout, že se všemi daty bude nakládat stejně, pravděpodobněji však bude nakládat s každým dílem individuálně.

Informace o zveřejňování metadat/plných textů se bude přenášet s dílem a obvykle tuto informaci ke každému souboru publikace zadává autor (příp. delegovaný správce) a schvaluje instituce (resp. delegovaná osoba institucí). Publikace obsahuje metadata a plný text, kde plný text může (a nemusí) zahrnovat více souborů (hlavní text a přílohy, preprint nebo postprint apod.). Každý z těchto souborů může mít nastaven odlišný režim zpřístupnění dle uvedených práv, nebo případně odložené zveřejnění (ke konkrétnímu datu). Instituce musí rozhodnout, zda ponechá zpřístupnění na autorech (u každé práce bude pak jiné) nebo určí způsob zveřejnění, což je zakotveno smluvně.

Bude tedy nutné k předanému dílu předat jak u metadat, tak u plného textu, mj. příznak zveřejnění. Např. metadat k dílu A budou veřejná světu a plný text také, metadata k dílu B budou zveřejněna světu a plný text jen všem autentizovaným uživatelům systému Repozitar.cz, metadat k dílu C budou zveřejněna jen autentizovaným uživatelům a plný text nikomu atd. Případně může být zveřejnění odloženo s konkrétním datem zveřejnění.

Je potřeba však mít současně na paměti, že v rámci projektu musíme vykazovat monitorovací indikátory, tj. podpořit cílovou skupinu. Tou jsou například akademici a studenti (mimo Prahu), kteří získají podporu v podobě přístupu do systému Repozitar.cz. Pokud by nebyla žádná publikace v systému přístupná, pak by jim poskytovaná podpora (=přístup do systému Repozitar.cz) nebyla k užítku a nemohli bychom vykázat monitorovací indikátory, což znamená, že splnění projektu by bylo ohroženo. Je tedy potřeba zvážit počet publikací, jejichž plné texty budou zveřejněny alespoň autentizovaným uživatelům.

Při hromadném importu do Repozitar.cz bude jedním z parametrů díla přístupové právo.

Autoři mohou ke svým plným textům v Repozitar.cz rovněž nastavovat licence Creative Commons.

Podrobněji nastavení zpřístupnění díla v systému Repozitar.cz:

Nastavením regulujete způsob zpřístupňování údajů o pracích (takzvaných metadat) zavedených do systému, tj. údajů typu: název práce, autor, předmětový popis, abstrakt, vedoucí, oponent, studijní program a obor, škola... a plných textů.

Metadata předávaná do systému se zpřístupňují

- **světu:** zveřejňuje se celému Internetu vč. vyhledávačů typu Google. Zahrnuje i možnosti všem autentizovaným, autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce a autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty, které není nutné už zaškrtnout;
- **všem autentizovaným:** zpřístupňuje se těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému. Zahrnuje i možnosti autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce a autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty;
- **autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce:** zpřístupňuje se jen těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému, mají zařazení zaměstnanec a patří na stejnou instituce, na jakou patří dokument/dílo;
- **autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty:** zpřístupňuje se jen těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému, mají zařazení 'student' a patří na stejnou školu/fakultu, na jakou patří dokument.

Plný text se zpřístupňuje

- **světu:** zveřejňuje se celému Internetu vč. vyhledávačů typu Google. Zahrnuje i možnosti 'všem autentizovaným', 'autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce a autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty';

- **všem autentizovaným:** zpřístupňuje se těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému. Zahrnuje i možnosti všem autentizovaným zaměstnancům ze všech zapojených institucí, autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce a autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty;
- **všem autentizovaným zaměstnancům ze všech zapojených škol:** zpřístupňuje se těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému. Zahrnuje i možnost autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce. Nezahrnuje možnost autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty;
- **autentizovaným zaměstnancům ze stejné instituce:** zpřístupňuje se jen těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému, mají zařazení zaměstnanec a patří na stejnou instituce, na jakou patří dokument;
- **autentizovaným studentům ze stejné školy/fakulty:** týká se jen škol a zpřístupňuje se jen těm uživatelům, kteří se autentizovali do systému, mají zařazení 'student' a patří na stejnou školu/fakultu, na jakou patří závěrečná práce.